

Hévíz, 1993. június 6.

Nagyon tisztelt Makkay Ur!

Egy ültömben olvastam végig "A magyarság keltezése" című munkáját. Megkönnyebbülve tettem le a könyvet. Célkitűzése egyezik az én mostani munkálkodásom vezérgondolatával: a magyarság egésze nem származhat teljes egészében a 896-os honfoglalóktól.

Nyugdíjas bányamérnök vagyok, jó német nyugdíjjal, felnőtt családos gyermekekkel, özvegyen. Életemnek ez ad célt: befejezni és papírra vetni mindazt, amit ebben a tárgykörben összegyűjtöttem. Bár egészséges vagyok, jó erőben, de 71 évesen. Az akármelyik napon bekövetkezhető összeroppanástól való félelmem most elmúlt: Lá szló Gyula bátor kitörése után most itt van egy vitairat, melyet nem lehet válasz nélkül hagyni. Stressz nélkül fejezhetem be, ha Isten engedi, amit elkezdtem, és remélhetőleg fiatal kutatók serege fog a jövőben a megoldatlan történelmi kérdésekkel foglalkozni.

Még aktív koromban egy demográfiai témájú újságcikk győzött meg arról, hogy a középkori népszaporulat mellett, az akkor általam még elhitt fél milliányi honfoglaló sem tud Mátyás idejére négy milliós néppé fejlődni. Nyugdíjazásom, szegény feleségem hosszú betegsége, majd halála után kezdtem a témával behatóan foglalkozni. Egyre intenzívebben merültem bele, mondván, ha valamilyen falba ütközöm, abbahagyom ezt a hobby tevékenységet. Sokféle irányban vizsgálódtam, várva, hogy valahonnan kapok egy cáfolatot az első felismerésemre. Az ellenkezője következett be: mindig újabb érvek sorakoztak föl, igazolták elképzelésemet.

A nézeteimet igazoló bizonyítékokat magyar és német történelmi, demográfiai és falufejlődési munkákból fénymásolva rendszerezem, hogy ha egyszer irni kezdek ne kelljen könyvtárakba szaladgálnom. Ebben a gyűjteményben ott van Makkay János cikke is 1978-ból az Archeológiai Értesítőből, valamint kivonatok Szőke Béla, Mes terházy, László Gyula, Fehér G., Szabó István a falukutató, Balassa I. /földművelés/, Molnár Erik, Deér és Bálint Csanádtól. Ez utóbbi szerző "Südungarn in X. Jahrhundert" című művében még László Gyula

korszakalkotó megállapításairól beszélt. Természetesen megvettem majdnem 200 Dm-ért /az ottan szokásos árak háromszorosáért/ az "Archeologie der Steppe" című Németországban kiadott munkáját, melyben három oldalon át László Gyula összes tézisének kellően meg nem indokolt cáfolatát találtam. /Ezért kaphatott támogatást az akkori történész.lobbytól a könyv német kiadása/.

Makkay Ur könyve valóságos kincsesbánya a források felsorolása szempontjából, melyekből sokat szeretnék elolvasni, ahogy időm engedné. Sajnos, a jegyzékből a könyv végén a forrásokra utaló számok 10-20%-a ki van hagyva.

"A magyarság keltezése"-hez itt következő hozzászólásaimban korlátozom magamat azon témakörökre, melyekkel magam is foglalkoztam.

2.3.11. A honfoglalók tudhattak magyarul is, hiszen az "Óshaza" finn-ugor és török fajták olvasztótégelye volt. Hivatkoznom kell a valószínűleg két nyelvű "Magna Hungaria"-ra, meg az eddig 6000 sírral feltárt Tankeevka-i temetőre, ahol a két fajta keverten temetkezett. A hunokról is feltehető, hogy /talán kisebb mértékben, mint a 896-os honfoglalók/ ismerték a magyar nyelvet. Sokáig tartozott a keverédségi terület a fennhatóságuk alá. A dunai bolgárokról, akik a hunok leszármazottai, a múlt század közepén azt tartották, hogy finn-ugor származásúak. Nem hallgathatom el a magyar mondavilág színes Attila-hun regékörét /székelyek/. Ugyanakkor az avarokról nem maradt vissza semmi a népmesékben. Ők voltak a teljesen idegen hódítók, akik a leghamarabb szivódtak fel a magyar környezetben.

2.5.1. és részben 2.6.1. Nem lehetett 900-ban Európa Kárpát-medencei részén, vagy akkor

①

① Az 560-^{ra} Makkagnál a Kárpát medencére megadott 0,75/km² népsűrűség irása legsebezhetőbb pontja. - Megfelel egy erdőben élő nép népsűrűségének Magyarországon mindig legalább 200.000 km² erdő nélkül volt

az avar kor kezdetén sem egy 1 fő/km² népsűrűség. Julius Beloch a század elejének nagy demográfusa, aki német származású volt, de a római egyetem professzora^{ként} az egész római birodalom lakosságának fejlődését többnyire a római census /adó/ hivatalos adatai alapján feldolgozta, Pannóniáról 4,5/km² népsűrűséget állapított meg Kr u 9-ben, a nagy parasztfelkelés idején. /Ez a szám a lázadás leverésére küldött katonai erők létszámából kiszámított adat/. Tehát már akkor 45000 · 4,5 = 202.500 = 200.000 népessé-
gü volt a Dunántúl.

Ugyanezen ponthoz /2.5.1./ Az ókori és középkori sereg létszámokról.

② Makkagnak ez nagyon tetszett pedig éppen a menetoszlop hosszától leginkább a rövid időn belüli tömeges bejövétel ellen

A témához rengeteg anyagot gyűjtöttem. Általában a török időkig a maximális lovas létszám 15.000 körül mozgott. Ha egy ilyen seregnek egy erdőn kellett áthatolnia úgy 15.000 · 3 = 45 km hosszú menetoszlop képzett. A római birodalom első megsemmisítő vereségét éppen ezért szenvedte el Germánia erdeiben a rómaiaktól kiképezett Arminius germán vezér támadása következtében. Most képzeljünk el ugyancsak egy erdőben csak 500000 lovat /melyből biztos kellene lennie még nagyszámú tartaléknak/. Ha tartalékkal nem számolunk akkor is 1500 km hosszú menet jön ki. Elképzelhetetlen. De ugyanígy lehetetlen az élelmezés is. Az akkori népsűrűség és készlet felhalmozási viszonyok mellett az átvonuló rengeteg embernek sáska módra nemcsak az élelmiszerkészletet és a lakosság állatait, de az embereket is meg kellett volna enni, vagy a lovaikkal együtt legelni és végül azokat is elfogyasztani. Nyugati történetírók ezeket a számokat megmosolyogják. Az adatgyűjteményembe felvett számok szerint a népvándorlás hódító népei, az irániaktól a germánokon át a törökökig mind 100 000 alatt voltak. Kivételek: nyugati gótok frankok és talán a kunok, akik a

120.000-es létszámot elérték. Mályusz Elemér 70.000 magyarja szerintem telitalálat.

2522. Teljesen világos, hogy kisebbség nem nyelhet el többséget, tehát a Kárpát-medencén belüli szlávok nem tehettek ki többet, mint a magyar etnikum 1/3-át. Mellékelek egy kis térképet német forrásból, mely az ószláv nyelvű helyneveket tünteti fel Európában a szlávok őshazájának megítélése miatt. Nos itt a /Kárpátokat nem számítva/ Magyarországra eső fekete pontok nem teszik ki a Balkán félsziget, illetve volt DDR pontjainak 1/3-át sem. Mivel az előbbi területeken a 7-8. században 1,000.000 feletti szláv lakos élt, lehetett Magyarországon is 300.000, ha ugyanakkor itt 600.000 magyar élt.

253. Természetes, hogy Nagy Károly nem irtotta ki az avarokat, sem a magyarok azután a szlávokat. Általában egy hóditó sem bántotta a parasztokat. Azok legfeljebb éhen haltak, ha minden ennivalójukat elvitték.

Nagy Károlynak területre volt szüksége, hóditás szempontjából és annak a hóditás után kormányozhatónak kellett maradni. Egyáltalán csak az ország területének 1/4-ét érintette. Hogyan tudhatta volna a többi rész lakosságát kiirtani?

Kiirtás csak az indiánoknál fordult elő, akiknek élelmeit a hóditók megvetették, s nem volt szükség rájuk, mint a fejős tehenekekre.

2.6.1. Nagyon örülök annak, hogy Makka^y úr már most eljutott, archeológiai alapon az 1/2 milliós számhoz. Egyáltalán nem kell archeológiai kiértékelésekkel foglalkoznom, mely éveket jelentett volna az én mindenféleképp szűken méretezett időmben. A jövőben a feltárások előrehaladtával az archeológia lesz a perdöntő. Meggyőződésem, hogy ők is eljutnak 900-ra a legalább 1 milliós népesség számhoz.

343. A magyarság Morván túli jelentős előfordulását nem, de az ottani "avar" sirokat ismertem. Ezek száma eltörpül a bécsi medence "avar" leleteihez képest. És itt következik a meghökkentő. A 80-as évek elején, feleségem betegsége alatt /mely 6 évig tartott/ kezembe került német szerzőtől egy német nyelvű A5 formátumú különlenyomat. Küldte egy németországi magyar szervezet. Ebben térkép is volt, ~~X~~ feltüntetve a helyeket, ahol Nyugat-Ausztriában /Steiermark és Niederösterreich/ helységnevek az ungar szóval vannak vonatkozásban.

③ A cikk feltételül megkeresendő volt a véleménye, de a kereséshez nem ajánlott föl segítséget

A cikk nyilvánvalóan egy folyóiratban jelent meg. ③ Ezen helyek száma a sokszorosa volt a Makkay úr által említett Morva-magyar helységeknek. A cikket nagyon érdekesnek találtam, de akkor még nem foglalkoztam a magyar-eredettel.

Feleségem halála után elköltöztem, s életem újra rendezése után belemélyedtem az eredet-kutatásba. A cikk az új lakásban eltűnt. Hetekig nyomoztam német és osztrák könyvtárakban. Nem tudom a cikk címét, szerzőjét és megjelenési idejét. Könyvtárakban már heteket töltöttem el. Mintha egy gombostűt keresnék egy szénakazalban: eredmény nélkül. Még különböző módszerekkel kísérletezem. Nem szeretném a dolgaimat e nélkül az értékes adathalmaz nélkül lezárni.

9./ Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy a magyarság a létét köszönheti az Árpádoknak. Nélkülük, vagy elkellett volna vándorolnunk északra, mint a finneknek, vagy egy balti államocska népességi arányára süllyedtünk volna vissza. A hatalmas Német Birodalom a lech-mezei vereség után többször megpróbálkozott Magyarország meghódításával. Az Elbától keletre tudták a szlávokat kolonizálni, de a magyaroknál soha nem volt

tartós sikerük. Legjellemzőbb kudarcuk, hogy még a tatárjárásban meggyengült Magyar Királyság is ki tudta verni őket Nyugat-Magyarországról.

④ Egyetemes Makkay résztől. Emlégette az Óperenciát

Az Ennstől és Murától a Průthig és az Északi Kárpátoktól a száváiig ^④terjedő területet 600-tól 800 ig többségében magyar etnikum töltötte ki. Egy ősparaszt népesség. Ez a terület először az avar birodalom összeomlása, másodszor a török uralom és harmadszor Trianon következtében kisebbedett meg.

Mindent összevetve csak gratulálni tudok Makkay úrnak a művéhez és kívánni, hogy kiváltsa az általam annyira óhajtott szemléletváltozást a magyar történelem irásában.

Én azért, ha telik az erőmből, befejezem amit elkezdtem, mert kiegészítője lesz Makkay úr könyvének. Én is tényekkel kívánok bizonyítani, mégpedig okiratokból vett adatok és térképek segítségével, demográfiai görbék figyelembe vételével visszafelé kiszámolom a honfoglaláskori Magyarország népességét. Szükséges a fáradságos munka elvégzése, mert a Györffy féle lakosságszámítás úgyszólván egyetlen részletében sem elfogadható. A kiindulás téves voltáról /l/km² népsűrűség/ már szóltam. A XI. század közepének népsűrűségét 5 adatból határozza meg, amely matematikai lehetetlenség /12-15000 falu kiszámíthatóságához ez abszolút nem elegendő. A kiválasztott öt falu népsűrűsége feltűnően alacsony. Ennek sem az átlagát hozza, hanem a legkisebb értéket, azaz ötöt km²-ként. A tatárjárás előtti érték kiszámítása a közölt adatok alapján nem lehetséges a XIV. század elejei sem az egyházi adatokból. Annyi kivehető a számításokból, hogy Györffy ismerte a demográfiai fejlődés görbéit, és az Európában lehetséges legerősebb szaporodást vette alapul /4 ezrelék = duplázódnál kevesebb/ 250 év alatt/.

Öt időpontban kívánom a népsűrűséget meghatározni:

- 1./ 1050 és 1150 között
- 2./ 1150 és 1241 -"-
- 3./ A pápai tizedjegyzék és Ortvay Egyházi Földleírásából a XIV. század elején.
- 4./ Csánki Magyarország Történeti Földrajzából a XV.sz.közepéről.
- 5./ Szabó István számításából a XV. század végéről 3,5-4,000000 lakos.

Nem tudom mennyire használható szaporodási görbe alakul ki majd az 5 adat összevetéséből. Lehetséges, hogy csak az ötödik adat, az adóbevalláson alapuló szabó István féle összeállítás lesz használható. Ebben az esetben az európai átlagos duplázódás figyelembe vételével /duplázódás 500 év/ 1,7 millió lakos jöhetne számításba 900-ban. A maximális duplázódást tekintve, melyet csak Anglia, Franciaország, Belgium értek el, 250 évet lehetne számítani a duplázódásra. Bár erre semmi ok nincs, mert a magyar parasztság nem volt annyira szabad, mint az előbb említett népek földművelői, mégis mivelhogy volt ilyen, ^(növekedés is) kell vele számolni. Ez esetben 850 ezer ember tenné ki 900-ban Magyarország lakosságát.

Egyenként nézve 1/ és 2/ kiszámításához a múlt században kiadott oklevél másolatok könyveit használhatom. Ilyenek a Codex Diplomaticus, Árpádkori Új Okmánytár, Hazai Okmánytár és a Pannonhalmi Rendtörténet. Ezek a kézi könyveim. Az ajánlékozási okiratokból ha megállapítható, hogy a falú mindentől elajándékozott, egyenként számolom ki a falú lakosságát.

Akadályok:

1-nél, ha minden használható adatot összeszedek is, nem hiszem, hogy 30-40 falunál több összejöhet. Ezek 80 %-a a Dunántúlon van. A "Hochrechnung" /sajnos magyarul nem tu-

dom/ pontatlansága \pm 50 % felett lesz a 12-14.000 adatra vonatkozóan.

2./ 2-nél már 150nél több adat fog rendelkezésre állni mert az irásbeliség már el volt terjedve. Itt is fennáll még, hogy az adatok 80 %-a a Dunántúlról lesz. 10-15 % pontatlanság jön ki az egész országra.

A lakosságszám meghatározása után 1./és 2./esetre katonai térképről /18. század/ planiméterrel leveszem a falu területét. Ezután számolható a falu népsűrűsége, majd az ország területéből a nagyobb erdőségek levonása után az átlagos népsűrűség.

3./és 4-nél másféleképp kell eljárni. Különböző okokból /pld. hogy Oltvaynál az egyházas falvak 20 %-a hiányzik, Csánkinál 4 megye hiányzik/ itt sem várható el nagy pontosság.

Az általam becsült számok egyáltalán nem magasak, ha már az említett Beloch féle számítást figyelembe vesszük. Kr születése körül a Dunántúlra 200,000 lakos mellett az ország többi részének 3 és félszer nagyobb területére a dupláját 400.000 embert véve /2,5 körüli a népsűrűség/ s a kijött értéket 1,8-al ^{szorozva} /megfelel az 500 éves átlagos duplázódásnak/ 1,000.000 körüli érték jön ki 900-ra.

Rengeteget olvastam a Kárpát medence honfoglalást megelőző történetéről, és a használható anyagot lefénymásolva ugyancsak deponáltam már említett adatraktáromban. Hasznos volt a német irodalom, mert az országunk területén számos hóditó német törzs és törzsecske fordult meg. Egyik hóditó sem közelítette meg a 100.000 létszámot /a keleti és nyugati gótoknak csak egy része fordult meg hazánk területén./ Egyben mindannyian megegyeztek: mindnyájan Herrenvolk voltak. Miután mindegyik az avar uralom előtt húzott át nálunk, alattvalóik nem lehettek szlávok, de hogy kik, azt csak találgatják. illir, trák és kelta szubsztrát, valamint

latin nevek alig fordulnak elő földrajzi neveinkben. Magyar t
nem mond senki, hiszen tiszteletben kell tartani a magyar tör-
ténétírást.

A münsteri könyvtárból kikölcsönözve Ludwig Schmidt professzor
könyvét, a longobárdokról olvasom: /csak értelemszerűen idézem
magyarul a német szöveget/ ...a longobárdok 500 körül Rugilandot
elhagyva /ezalatt Alsó Ausztria értendő/ Pannóniában a magyar
"Alföld"-ön /igy, magyarral kiírva, s gyöngébbek kedvéért utána-
téve - Pusztá/ időztek. Megrőkönyödtem: miket zagyvál össze ez
a német: az Alföldet akkor még nem magyarul nevezték meg, és a
"Pusztán" akkor még a Herulok /egy másik német törzs/ ültek, aki-
ket a longobárdok 15 évvel később győztek le. A lábjegyzetben
olvasom: Paulus Diaconus: Historia Longobardorum. Ujra elutaz-
tam a 60 km-re lévő münsteri könyvtárba, s kikerestem a hatalmas
kötetből a megfelelő idézetet. Megtalálva és megértve majdnem
elsírtam magamat. Ime, a vonatkozó idézet eredetiben:

"Egressi quoque Longobardi de Rugiland, habitaverunt
in campis patentibus, qui sermone barbarico "feld"
appellatur"

Paulus Diaconus a 8. század második felében élt, s mint főnemesi
longobárd sarj kolostorba vonult. Mint ahogy Anonymus a miénket,
250 évvel az események után megírta a longobárdok történetét. Azt
írta le, amit német anyanyelvén szájhagyományból hallott. A
"campis patentibus"-nak a jelentése teljesen megegyezik a Feld
német szó értelmével, /tehát valami oka lehetett, hogy a "feld"
szót idézőjelbe tette/, melynek jelentése: tágas, nyílt mező, és
ami a barbárok nyelvén "feld"-nek hivatott. Schmidt figyelmét
valahogy elkerülhette, hogy a történetírás szerint akkor még nem
voltak ott magyarok, s írta a Kisalföldön időző longobárdokról,

hogy ők a pusztában tartózkodtak. A "feld" csakis és kizárólag a magyar FÖLD szó lehet. Így hívták paraszti őseink a földet, amit megdolgoztak és eltartotta őket, a környéküket, ahol éltek, vagyis hazájukat. Talán az első magyar szónak tekinthető, amit a Kárpát-medencében feljegyeztek. Schmidt véletlenül fedezte fel, nagyrészt azért, mert őt nem blokkolta le a magyar történetírás tabuja. (5)

5) külön

melléklet

Röviden ki kell még térnem egyéb, fontosabb érdeklődési területeimre. Az összes Kárpát-medence körüli nép mozgását regisztráltam már.

Még egyszer foglalkoznom kell a mellékelt ószláv helynevek térképével. Nyilvánvaló, hogy a szlávok Magyarországon, mint később jöttek, a rosszabb területeket, vagyis az erdős vidékeket foglalták el. Nem úgy Németországban: az Elbától keletre eső területeken a szlávok ülnek a jó földeken, a völgyekben és folyók mentén, szinte az erdőtlen területek 100%-án ~~zerről~~ is jó térképeim vannak/. Nagy Károly után kezdték a területet a németek meghódítani, s 100 év alatt befejezték. Ezt követte az erdőirtás, amely műveletben abban az időben ők voltak a legjobbak. A kiirtott erdők helyére egész falvakat telepítettek. A kolonizáció 1400-ra fejeződött be, s addigra elérték az etnikai többséget a meghódított kelet-Németországban.

Sokat foglalkoztatott még a falvak kialakulásaának problémája. Nos, Európában kevés helyen volt kolonizáció, azaz falvaknak teljes egészükben való megtelepítése. Ezt csinálták a görögök Kis-ázsiaiában, a rómaiak Galliában, Hispániában és a Balkánon. A bizánci birodalom a szlávoktól ezönlött Peloponnészoszt, a németek az Elbától nyugatra és keletre kolonizáltak. Általában csak akkor kezdődött telepítés, ha a művelhető /erdőmentes/ terület már teljesen ki volt használva.

Magyarországon ez a XIII.-XIV. században következett be, amikor is a peremvidéken: Árva, Túróc, Máramaros, sőt a

sőt a Partium és Bihar^{ban} részben erdőirtás után a magyar falvak keletkeztek. Erről is van /német/ térképem. Ezek aztán hamar felszívódtak a tuloldalról érkező szláv és román telepések többségében.

A normális faluképződés, mindenütt tanyákkal kezdődött. Középkeleten és Kinában indult a földművelés és a 20-30-as népsűrűséget kb. 3000 éven belül elérő lakosság /Kr. e 7000-ben kezdődött ezeken a területeken/ migrációval a még majdnem lakatlan /népsűrűség 0,5 -1,0/km²/ területekre áramlott. Európában elsőnek az ukrajnai sztyeppét, majd a Kárpátmedencét kezdték földművelő népek lakni. A népvándorlás módja ebben az időben Kr.e.2500-tól Kr. születéséig kizárólag a migráció volt. A földművelők elfoglalták a gazda nélküli földeket. Tanyájuk víz mellett, vagy domboldalon. Ha jó volt a hely rokonokat, barátokat hívtak, akik látó és halló távolságban, de elegendő megművelhető földdel rendelkeztek a házuk körül.

Ily módon ritkán szórt házakból álló település jött létre, mely idővel besűrűsödött igazi kis faluvá. Ekkor a földeket közvetlen a halmaz falu körül közös művelésben művelték. A falvak kialakulása évszázadok, néha egész évezred alatt történt.

Eddigi vizsgálódásaim során a XI. - XIII. századból nem ritkán akadtam 300 feletti népességű falvakra. Ugyan-csak évszázadokat jelent egy nagy temetőnél, még a temető keletkezése előtt a település kezdete, mert a temetőket rendszeren csak 2-300 évig használták.

Fontos a nagytemetőnél az időben első sír felismerése /lehet 7-800 évvel az utolsó előtt is/.

Befejezésül, valamint a földművelésről.

Az emberiség szaporodása, mint már előzőleg is irtam köz-

6) Magyar vonatkozásban a migrációt Makkay teljesen elutasítja mert akkor el kellene térni a hősi eposztól;

a 3 vagy 4 honfoglalással megszerzett me. telepedéstől Eric vonatko-

zó véleményem különböző helyeken a könyvébe beírva.

vetlenül összefügg a mezőgazdasággal.

Ahol előbb kezdődött, az a nép nagyobb lett: lásd India és Kína /hatalmas erdőtelen lősz - területével/.

Európai példák: a latin parasztok szorgalma hátukban Róma katonai erejével és a bekövetkező kolonizációval. Vagy a németek, akik kitalálták a modern ekét és a vetésforgót, /~~hant~~ fordító, ^{ekét} azelőtt csak vaskampót nyomtak a földbe/ és megemelve a termelékenységüket elsőnek érték el Európa északi részén a 30 feletti népsűrűséget.

Még sok témám van, sokat tudnék írni. Félek irományom így is túl hosszú. Elnézést kérek érte, de azért remélem, hogy elolvasásra kerül.

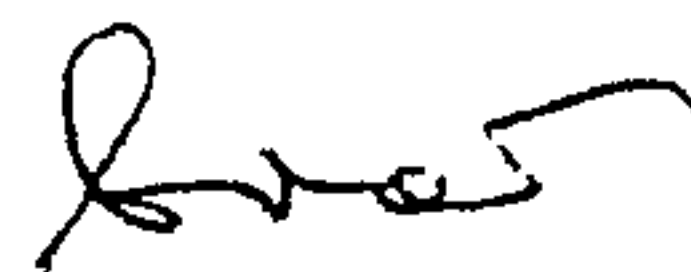
Amiket még nem irtam le, szeretném elmondani.

Kérek egy találkozót Makkay úrral július közepe utánra.

Szívesen látom Önt bürgenlandi nyaralómban, Rohoncon /Rechnitz/, Szombathelytől 20 km-re.

A viszont látásig /írásig?/ maradok:

Kiváló tisztelettel:

Avar Imre

okl. bányamérnök.

Elbúcsúzáskor (nem mondtunk viszont látásra - t) elmondta még Makkay, hogy a "78 éves Györffy még mindig előad az egyetemen. Össze-vissza beszél, mert szenilis. (Valamikor brilliáns előadó volt)
Így van ez, ha egy bölvőny túlélt magát.

①-④ a levélben megtalálható!

⑤ A „Föld” kihirdette a sodrából, azt mondta, hogy az a német „feld” névvel, egyenlően arkt, mert a longobárdok 200 év alatt elfelejtették a nyelvüket. — Ilyen sületlenséget Makkay az egész könyvében sehol nem mondott, Az akkori latin nem ismét ö betűt, ezt Makkay is elismerte. — Tény hogy a longobárdok akkora magyar települési területek társaságak és a barbakok fajnövelésénél hirtelen a foga meséket „földnek”. — Tehát bizonyítanom kell, Foga is, de neki valami jobbat kell kitalálni, mert ebbe beletörök a foga. — Mefik hűsi epor dróka mondja a raját népekről, hogy nyelvük egy helyes fajnövelés? Irtam, nem felelt nekik hogy a bizonyítást nem adtam fel, A valami olyat mondott, hogy nem lehet egy élet munkáját (és az Ankel Györfly-t) csak nagy sorsba dönteni.

Makkay publikálása egy nyelvészeti és archaológiai érvekkel erőteljesen indokolt bizonyításra a magyar-ság 895 előtti bejövetelenek.

A demográfiahoz se ő, se Györfly nem est, Nem hirt a lassú, nagy tömegben való parancsok bevezetésében. (Itt a fő ellentét köztünk)